
DOI: 10.4467/29567610PIB.24.017.20780

dr Bartosz Błaszczak

Wyższa Szkoła Kształcenia Zawodowego we Wrocławiu

ORCID: 0009-0002-0457-434

mgr Marta Pietrzykowska

Wyższa Szkoła Kształcenia Zawodowego we Wrocławiu

ORCID: 0009-0000-7758-7354

NIELEGALNA MIGRACJA A BEZPIECZEŃSTWO POLSKI

ILLEGAL MIGRATION AND POLAND'S SECURITY

Streszczenie

Celem artykułu jest analiza wpływu nielegalnej migracji i jaki ma wpływ bezpieczeństwo Polski, z uwzględnieniem kontekstu międzynarodowego i krajowego. W pierwszej części przedstawiono definicję i klasyfikację migracji, w tym różnice między migracją legalną a nielegalną, oraz omówiono przyczyny tego zjawiska, takie jak konflikty zbrojne, ubóstwo i poszukiwanie lepszych warunków życia. Druga część tekstu skupia się na historycznym tle migracyjnym Polski, podkreślając zmieniające się wzorce migracyjne na przestrzeni lat. Autorzy przybliżają również sytuację na wschodniej granicy Polski, która jest szczególnie narażona na nielegalne przekraczanie. W dalszej części omówiono zagrożenia związane z nielegalną migracją, takie jak przestępczość zorganizowana, przemyt ludzi, narkotyków i broni, oraz potencjalne ryzyko związane z terroryzmem. Poruszono również kwestie integracji społecznej, wyzwań dla systemu opieki zdrowotnej i społecznej oraz potencjalnych napięć społecznych. W końcowej części pracy autorzy omawiają odpowiedzi polityczne i administracyjne na problem nielegalnej migracji. Zwracają uwagę na potrzebę zintegrowanych działań na poziomie krajowym i międzynarodowym, w tym wzmocnienie kontroli granicznych i współpracę z innymi krajami oraz organizacjami międzynarodowymi. Przedstawione zostają także rekomendacje, dotyczące przyszłych działań, mających na celu skuteczniejsze zarządzanie migracją i minimalizowanie związanych z nią zagrożeń. W ramach omawianego tematu sformułowano problem badawczy: Jakie są główne zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski wynikające z nielegalnej migracji? Na tak postawione pytanie sformułowano hipotezę: Główne zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski wynikające z nielegalnej migracji obejmują wzrost przestępczości zorganizowanej, ryzyko terroryzmu oraz

napięcia społeczne spowodowane trudnościami w integracji migrantów. W celu odpowiedzi na pytanie problemowe posłużono się metodami badawczymi, takimi jak krytyczna analiza literatury, analiza aktów prawnych i dokumentów, a także rzetelnych źródeł internetowych.

Słowa kluczowe: migracja, bezpieczeństwo, kryzys migracyjny, Polska.

Abstract

The article is dedicated to analyzing the impact of illegal migration on Poland's security, taking into account both international and national contexts. The first part provides a definition and classification of migration, including the differences between legal and illegal migration, and discusses the causes of this phenomenon, such as armed conflicts, poverty, and the search for better living conditions. The second part of the text focuses on Poland's historical migration background, highlighting the changing migration patterns over the years. The authors also address the situation on Poland's eastern border, which is particularly vulnerable to illegal crossings. The following section discusses the threats associated with illegal migration, such as organized crime, human trafficking, drug and arms smuggling, and the potential risks related to terrorism. It also touches upon issues of social integration, challenges for the healthcare and social systems, and potential social tensions. In the concluding part of the paper, the authors discuss political and administrative responses to the issue of illegal migration. They emphasize the need for integrated actions at both the national and international levels, including strengthening border controls and cooperating with other countries and international organizations. Recommendations are also presented regarding future actions aimed at more effective migration management and minimizing associated threats. A research problem was formulated within the discussed topic: What are the main threats to Poland's security resulting from illegal migration? The formulated hypothesis is: The main threats to Poland's security resulting from illegal migration include an increase in organized crime, terrorism risks, and social tensions caused by difficulties in integrating migrants. To address the research question, methods such as critical literature analysis, analysis of legal acts and documents, and reliable online sources were used.

Keywords: migration, security, migration crisis, Poland.

Wstęp

Migracja jest zjawiskiem globalnym, które odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu demograficznego, kulturowego i społecznego krajobrazu współczesnych państw. W ostatnich dekadach, zjawisko to przybrało na intensywności, przyciągając uwagę zarówno naukowców, jak i decydentów politycznych. Szczególną uwagę przyciąga problem nielegalnej migracji, który stawia wyzwania przed państwami, w tym również przed Polską. Kraj ten, ze względu na

swoje położenie geograficzne oraz sytuację polityczną, stoi przed szczególnymi wyzwaniami związanymi z kontrolą granic i bezpieczeństwem narodowym.

Nielegalna migracja wiąże się z wieloma zagrożeniami, zarówno na poziomie ekonomicznym, społecznym, jak i bezpieczeństwa. Obejmuje to nie tylko kwestie związane z przestępczością zorganizowaną, jak przemyt ludzi, narkotyków czy broni, ale również problemy społeczne, takie jak napięcia związane z integracją migrantów.

W kontekście Polski, szczególną uwagę zwraca sytuacja na wschodniej granicy, gdzie odnotowano wzrost prób nielegalnego przekraczania granicy, co wywołało kryzys migracyjny i ukazało potrzebę wzmocnienia środków bezpieczeństwa.

Celem niniejszego artykułu jest analiza wpływu nielegalnej migracji na bezpieczeństwo Polski, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów związanych z przestępczością, zagrożeniami zdrowotnymi oraz ekonomicznymi skutkami dla kraju. Przedstawione zostaną także propozycje działań, które mogą pomóc w skutecznym zarządzaniu tym zjawiskiem i minimalizowaniu jego negatywnych konsekwencji.

Istota migracji

Migracja to zjawisko polegające na przemieszczaniu się ludności, które może być motywowane różnorodnymi przyczynami. Jest to proces, który odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu społeczeństw i wpływa na wiele aspektów życia zarówno na poziomie indywidualnym, jak i państwowym. W historii migracje były zjawiskiem powszechnym, jednak w dzisiejszych czasach, w erze globalizacji, nabrały one nowego wymiaru¹.

Pojęcie migracji wywodzi się od łacińskiego słowa *migratio*, co oznacza „wędrować” lub „przesiedlać się”. W kontekście historycznym, migracja była naturalną odpowiedzią na zmiany klimatyczne, polityczne czy ekonomiczne. Na przestrzeni wieków migracje miały miejsce z różnych powodów, takich jak poszukiwanie lepszych warunków życia, unikanie konfliktów zbrojnych czy prześladowań religijnych.

Polska jest doskonałym przykładem wzrostu jak i minimalizacji procesów migracyjnych. W XVI i XVII wieku Polska była przykładem państwa wielonarodowego, gdzie różnorodność etniczna była powszechna. Jednak wydarzenia XX wieku, takie jak II wojna światowa, znacząco wpłynęły na strukturę demograficzną kraju, zmniejszając różnorodność etniczną na skutek holokaustu oraz wysiedleń².

1 H. Wyrębek, B. Błażejewska, R. Zakrzewski, *Migracje zagrożeniem bezpieczeństwa państwa*, Wydawnictwo Akademii Białskiej, Biała Podlaska 2022, s. 110.

2 W. Młynek, K. Pasternak, A. Komenda, *Nielegalna migracja w Polsce w latach 2015–2021*, „Zeszyty Naukowe Pro Publico Bono” nr 1 (1), 2022, s. 370.

Migracje można klasyfikować według różnych kryteriów. Ze względu na zasięg, dzielimy je na wewnętrzne, gdzie przemieszczenia mają miejsce w granicach jednego państwa oraz międzynarodowe, obejmujące przemieszczanie się między krajami. Ważnym aspektem migracji jest również czas trwania, gdzie wyróżniamy migracje stałe, sezonowe oraz okresowe.

Innym kryterium jest stopień dobrowolności. Migracje dobrowolne, takie jak poszukiwanie lepszych warunków pracy czy edukacji, różnią się od migracji przymusowych, które są wynikiem wojen, prześladowań czy katastrof naturalnych. W kontekście migracji przymusowych, warto wspomnieć o zjawisku uchodźstwa, gdzie ludzie są zmuszeni do opuszczenia swoich domów w poszukiwaniu schronienia i bezpieczeństwa.

Przyczyny migracji są złożone i zróżnicowane. Ekonomiczne motywacje, takie jak poszukiwanie pracy, lepszych warunków życia czy wyższych zarobków, są jednymi z najczęstszych powodów. Ludzie z krajów rozwijających się często migrują do bardziej rozwiniętych regionów w poszukiwaniu lepszych możliwości ekonomicznych. Zjawisko to jest często określane jako „drenaż mózgów”, gdzie wysoko wykwalifikowani specjaliści opuszczają swoje kraje w poszukiwaniu lepszych warunków pracy. Polityczne i społeczne przyczyny również odgrywają znaczącą rolę. W sytuacjach, gdzie rządy nie spełniają oczekiwań obywateli lub dochodzi do prześladowań politycznych, ludzie często decydują się na emigrację. Przykładem mogą być migracje z krajów ogarniętych wojną, gdzie bezpieczeństwo jest zagrożone³.

Migracja ma zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki. Kraje pochodzenia mogą doświadczać utraty wysoko wykwalifikowanej siły roboczej, co może hamować ich rozwój. Jednak z drugiej strony, migranci często przesyłają pieniądze do swoich rodzin, co może stanowić ważne źródło dochodów dla lokalnej gospodarki.

Kraje docelowe zyskują na różnorodności kulturowej oraz na dostępności taniej siły roboczej. Jednak napływ migrantów może również prowadzić do napięć społecznych, zwłaszcza gdy istnieją obawy, dotyczące dostępności miejsc pracy czy usług publicznych.

W dzisiejszym świecie migracja jest nieodłącznie związana z globalizacją. Nowoczesne środki transportu i komunikacji ułatwiają przemieszczanie się ludzi na duże odległości, co prowadzi do wzrostu liczby migrantów na całym świecie. Jednym z największych wyzwań jest integracja migrantów w krajach docelowych. Wymaga to nie tylko akceptacji różnorodności kulturowej, ale także tworzenia polityk, które wspierają integrację społeczną i ekonomiczną⁴.

3 A. Żebrowski, *Migracja zagrożeniem dla bezpieczeństwa wewnętrznego państwa*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Politologica”, nr 12, 2014, s. 49.

4 P. Maślach, *Globalizacja a współczesne wyzwania dla bezpieczeństwa - nielegalna migracja*, „Zeszyty naukowe AON”, nr 2 (103), 2016, s. 83.

Innym istotnym aspektem jest nielegalna migracja, która stwarza wyzwania dla bezpieczeństwa narodowego oraz polityk migracyjnych. Współczesne państwa muszą znaleźć równowagę między ochroną swoich granic a przestrzeganiem praw człowieka.

Migracja jest zjawiskiem dynamicznym, wielowymiarowym i niejednoznacznym. Wpływa na wszystkie aspekty życia społecznego, gospodarczego i politycznego. Zrozumienie przyczyn, typów oraz skutków migracji jest kluczowe dla tworzenia skutecznych polityk migracyjnych, które będą służyć zarówno migrantom, jak i społecznościom, do których przybywają. W erze globalizacji, dialog i współpraca międzynarodowa, są niezbędne do rozwiązania wyzwań związanych z migracją i zapewnienia, że przynosi ona korzyści wszystkim zaangażowanym stronom.

Zagrożenia nielegalnej migracji

Nielegalna migracja to zjawisko, które stawia liczne wyzwania zarówno przed państwami przyjmującymi, jak i samymi migrantami. Ruch ten, odbywający się poza legalnymi kanałami, niesie za sobą szereg ryzykownych i negatywnych konsekwencji. Poniżej przedstawione zostaną kluczowe zagrożenia, wynikające z nielegalnej migracji, obejmujące aspekty bezpieczeństwa, ekonomii, społecznych napięć oraz zjawiska terroryzmu i radykalizacji.

Jednym z najpoważniejszych problemów, związanych z nielegalną migracją jest zwiększone ryzyko, związane z bezpieczeństwem wewnętrznym państw. Przekraczanie granic bez odpowiednich zezwoleń uniemożliwia skuteczną kontrolę nad tym, kto wchodzi na terytorium państwa. W rezultacie, osoby związane z działalnością przestępczą mogą łatwo przenikać do kraju, co zwiększa ryzyko przestępczości zorganizowanej, takiej jak przemyt ludzi, narkotyków czy broni⁵.

Przemytnicy ludzi czerpią korzyści z trudnej sytuacji nielegalnych migrantów, oferując im pomoc w przekraczaniu granic w zamian za wysokie opłaty. Często jednak kończy się to wyzyskiem, nieludzkimi warunkami podróży, a nawet śmiercią. Wiele osób podejmujących ryzyko nielegalnej migracji jest później wykorzystywanych przez przemytników, co może prowadzić do różnych form niewolnictwa, w tym przymusowej pracy, prostytucji czy handlu organami.

Niezidentyfikowani imigranci stanowią także wyzwanie dla służb porządkowych, które nie są w stanie monitorować ich działań. W przypadku braku dokumentacji tożsamościowej, nielegalni migranci mogą unikać zatrzymań, co komplikuje egzekwowanie prawa i utrudnia identyfikację ewentualnych

5 B. Mróz, *The impact of migration threats on the internal security of the state*, "Journal of Modern Science", tom 2/33/2017, s. 297-298.

zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego, takich jak przestępstwa na tle terroryzmu.

Nielegalna migracja ma również istotne implikacje ekonomiczne. Państwa, które stają się celami nielegalnych migracji, muszą stawić czoła obciążeniom finansowym, związanym z opieką nad migrantami. Koszty te obejmują m.in. zapewnienie opieki zdrowotnej, edukacji dla dzieci migrantów oraz wsparcia socjalnego. W krajach o już napiętym budżecie, dodatkowe obciążenia mogą prowadzić do ograniczenia środków na inne niezbędne usługi publiczne.

Ponadto, obecność dużej liczby nielegalnych migrantów może wpłynąć na rynek pracy. Często pracują oni w szarej strefie, bez formalnych umów, co pozwala pracodawcom na omijanie przepisów dotyczących minimalnego wynagrodzenia oraz standardów pracy. Taka sytuacja prowadzi do obniżenia stawek płac w sektorach, w których zatrudnieni są nielegalni migranci, co może negatywnie wpłynąć na lokalnych pracowników, zmuszając ich do akceptacji niższych wynagrodzeń.

Dodatkowo, pracując bez oficjalnego zatrudnienia, nielegalni migranci nie przyczyniają się do systemu podatkowego państwa. To zjawisko wpływa na dochody publiczne, które mogłyby być wykorzystane na finansowanie usług publicznych. Państwa tracą także na składkach na ubezpieczenia społeczne, co może wpłynąć na stabilność systemu opieki społecznej.

Nielegalna migracja niesie również ze sobą ryzyko napięć społecznych. Osoby przybywające nielegalnie często żyją w warunkach niepewności, obawiając się deportacji, co sprawia, że unikają kontaktów z instytucjami państwowymi. To z kolei prowadzi do ich marginalizacji oraz trudności w integracji z lokalną społecznością. Izolacja nielegalnych migrantów sprzyja powstawaniu zamkniętych grup etnicznych, które mogą funkcjonować na marginesie społeczeństwa, niechętnie przystosowując się do lokalnych norm i wartości.

Taki stan rzeczy może prowadzić do eskalacji nastrojów ksenofobicznych i rasistowskich wśród miejscowej ludności. Negatywne postawy mogą być potęgowane przez media oraz polityków, którzy wykorzystują temat nielegalnej migracji w celu zdobycia poparcia wyborczego. To zjawisko może skutkować wzrostem napięć społecznych, a nawet prowadzić do aktów przemocy wobec migrantów.

Dodatkowo, różnice kulturowe mogą stanowić wyzwanie dla społeczności przyjmujących. Wzajemne niezrozumienie i brak akceptacji mogą prowadzić do konfliktów oraz problemów z akceptacją różnorodności kulturowej. W efekcie, z jednej strony dochodzi do gettoizacji migrantów, a z drugiej do wzmocnienia podziałów społecznych w państwie przyjmującym. Nielegalna migracja może być także wykorzystywana przez organizacje terrorystyczne

jako sposób na infiltrację państw zachodnich. Osoby powiązane z radykalnymi ugrupowaniami mogą wykorzystywać chaos i brak kontroli nad przepływami migracyjnymi do przenikania na terytorium innych krajów. W ten sposób mogą organizować ataki terrorystyczne, jak miało to miejsce w przeszłości w różnych częściach świata⁶. Ponadto, nielegalni migranci, którzy znajdują się w trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, są bardziej podatni na radykalizację. Brak perspektyw, dyskryminacja oraz poczucie wykluczenia mogą skłaniać niektóre osoby do przyłączania się do radykalnych grup lub organizacji. Takie osoby mogą stać się „samotnymi wilkami” – indywidualnymi zamachowcami, działającymi samodzielnie, co jest szczególnie trudne do przewidzenia i zapobiegania.

Zjawisko nielegalnej migracji może prowadzić do pogłębiania się podziałów społecznych i wzrostu ekstremizmu. W krajach przyjmujących, zwiększona liczba imigrantów, szczególnie tych pochodzących z odmiennych kręgów kulturowych, może prowadzić do napięć społecznych. Brak skutecznych polityk integracyjnych może prowadzić do wykluczenia społecznego i marginalizacji migrantów, co z kolei sprzyja narastaniu ekstremistycznych nastrojów. W skrajnych przypadkach, takie napięcia mogą prowadzić do wybuchów przemocy i zamieszek. Przykłady takie miały miejsce w różnych krajach europejskich, gdzie brak integracji oraz dyskryminacja doprowadziły do poważnych starć społecznych. Te wydarzenia mogą dodatkowo wzmacniać postawy nacjonalistyczne i rasistowskie, co zagraża spójności społecznej.

Nielegalna migracja to problem o wielu wymiarach, niosący za sobą różnorodne zagrożenia. Dotykają one zarówno sfery bezpieczeństwa wewnętrznego, jak i ekonomii, społeczeństwa oraz kultury. Dla państw przyjmujących, skuteczne zarządzanie tym zjawiskiem wymaga kompleksowego podejścia, obejmującego zarówno ochronę granic, jak i działania na rzecz integracji społecznej. W kontekście globalizacji i rosnącej mobilności ludności, międzynarodowa współpraca i przestrzeganie praw człowieka, są kluczowe dla minimalizowania negatywnych skutków nielegalnej migracji i zapewnienia stabilności społecznej oraz bezpieczeństwa.

Wpływ nielegalnej migracji na bezpieczeństwo Polski

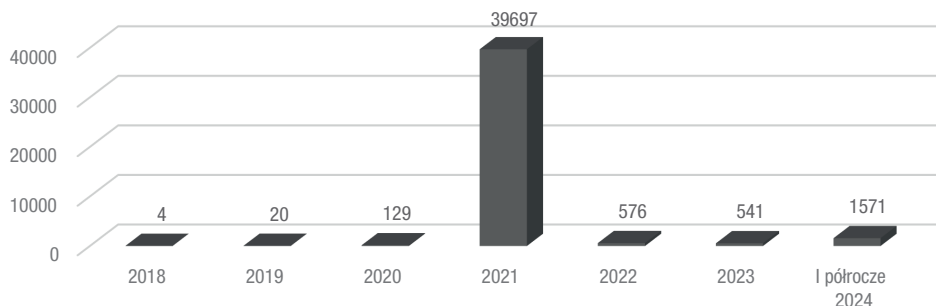
Nielegalna migracja jest zjawiskiem o wielu wymiarach, które oddziałuje na bezpieczeństwo narodowe, społeczne i ekonomiczne każdego kraju. W przypadku Polski jako kraju graniczącego z krajami spoza Unii Europejskiej, problem ten staje się szczególnie istotny. Skutki nielegalnej migracji są złożone i obejmują różnorodne aspekty, od zagrożeń związanych z przestępczością,

6 R. Raczyński, *Wpływ migracji międzynarodowych na bezpieczeństwo wewnętrzne państwa*, „Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka”, nr 2, 2015, s. 16-18.

przez wyzwania w zakresie integracji, aż po wpływ na politykę wewnętrzną i międzynarodową. W niniejszej części zostaną omówione te zagadnienia, kładąc szczególny nacisk na specyficzne konteksty dotyczące Polski⁷.

Najbardziej bezpośrednim i oczywistym zagrożeniem, związanym z nielegalną migracją, jest kwestia bezpieczeństwa narodowego. Nielegalni migranci, którzy przekraczają granice bez odpowiednich dokumentów i kontroli, mogą stanowić potencjalne zagrożenie. Chociaż większość osób migrujących nielegalnie robi to z powodu trudnych warunków ekonomicznych czy politycznych, istnieje ryzyko, że wśród nich mogą znaleźć się osoby związane z działalnością terrorystyczną. Polska jako kraj graniczny Unii Europejskiej, pełni rolę „bramy” do Europy, co zwiększa odpowiedzialność za utrzymanie bezpieczeństwa na terenie całej Unii.

W ostatnich latach obserwuje się wzrost liczby prób nielegalnego przekroczenia granicy, szczególnie na odcinku wschodnim, który graniczy z Białorusią i Ukrainą. Kryzys migracyjny na granicy polsko-białoruskiej w 2021 roku, gdzie tysiące osób próbowało przedostać się na teren Polski, ukazał słabości w systemie zarządzania granicami i podkreślił konieczność zacieśnienia współpracy międzynarodowej oraz wzmocnienia infrastruktury granicznej⁸. Poniżej na wykresie przedstawiono ujawnione przekroczenia granicy państwowej, wbrew przepisom na polsko-białoruskim odcinku granicy państwowej w latach 2018–2024.

Wykres 1. Ujawnione przekroczenia granicy państwowej wbrew przepisom na polsko-białoruskim odcinku granicy państwowej w latach 2018–2024.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyki Straży Granicznej za rok 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024.

Nielegalna migracja jest ściśle powiązana z działalnością przestępczą, w tym przede wszystkim z przemytem ludzi. Przemytnicy, wykorzystując

7 J. Świerczyńska, *The importance of border surveillance and border traffic control at The Eastern Border of The Republic of Poland to the cross-border security of The European Union*, „Central European Review Of Economics & Finance”, tom 44 nr 3, 2023, s. 154.

8 R. Albuquerque, K. Rozbrój, *The migration crisis as a threat in the third decade of the 21st century in Poland*, „Security Forum”, tom 8 nr 1, 2024, s. 93.

desperację migrantów, organizują przerzuty przez granicę, często w nieludzkich warunkach, narażając ich na niebezpieczeństwo, a nawet śmierć. Migranci, którzy nie mają legalnego statusu, są bardziej narażeni na wykorzystywanie, w tym przymusową pracę, prostytutkę czy handel organami⁹.

Ponadto, nielegalna migracja często towarzyszy innym formom przemytu, takim jak przemyt narkotyków, broni czy innych nielegalnych towarów. Organizacje przestępcze wykorzystują nielegalnych migrantów jako kurierów lub uczestników w innych nielegalnych operacjach. Tego typu działalność zagraża porządkowi publicznemu i bezpieczeństwu obywateli, a także podważa autorytet państwa w zakresie egzekwowania prawa. Nielegalni migranci, ze względu na brak formalnego statusu, często nie mają dostępu do systemów opieki zdrowotnej i społecznej. Może to prowadzić do powstawania tzw. „szarej strefy” zdrowotnej, gdzie osoby te pozostają poza systemem opieki medycznej, co stanowi zagrożenie dla zdrowia publicznego. W przypadkach chorób zakaźnych, brak dostępu do opieki zdrowotnej i szczepień może prowadzić do wybuchów epidemii, które mogą przenosić się na resztę społeczeństwa.

Dodatkowo, napływ nielegalnych migrantów może prowadzić do przeciążenia systemów opieki społecznej, zwłaszcza w regionach przygranicznych, gdzie zasoby są ograniczone. Migranci ci, nie mając dostępu do legalnych form zatrudnienia, często są zmuszeni do pracy w nieformalnym sektorze, co prowadzi do ich wyzyskiwania oraz trudności w egzekwowaniu standardów pracy. Sytuacja ta może również prowadzić do napięć społecznych, gdyż lokalni mieszkańcy mogą postrzegać migrantów jako konkurencję na rynku pracy, co z kolei może zwiększać poparcie dla ruchów antyimigracyjnych i ksenofobicznych.

Integracja nielegalnych migrantów stanowi jedno z najtrudniejszych wyzwań, przed jakimi stoi Polska. Brak legalnego statusu utrudnia tym osobom dostęp do edukacji, rynku pracy oraz innych usług publicznych, co może prowadzić do ich marginalizacji i wykluczenia społecznego. W efekcie, migranci ci mogą tworzyć zamknięte społeczności, które funkcjonują na marginesie społeczeństwa i są trudne do zintegrowania¹⁰.

Marginalizacja grup imigranckich może sprzyjać rozwojowi zjawisk patologicznych, takich jak przestępczość, radykalizacja czy ekstremizm. Osoby pozbawione perspektyw mogą być podatne na wpływy grup przestępczych lub ekstremistycznych, co stanowi dodatkowe zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego. Polska musi więc podejmować działania mające na celu nie tylko zabezpieczenie granic, ale również stworzenie warunków do legalnej i bezpiecznej migracji, a także skuteczne polityki integracyjne.

9 J. Nowicka, Z. Żurawski, Z. Ciekankowski, *Frontex w systemie zarządzania bezpieczeństwem granic Unii Europejskiej*, „De Securitate et Defensione. O Bezpieczeństwie i Obronności”, tom 8, nr 2, 2022, s. 178.

10 Z. Śliwa, A. K. Olech, *Wyzwania w kontekście migracji i kryzys na granicy polsko-białoruskiej*, „Wiedza Obronna”, tom 278, nr 1, 2022, s. 91.

Nielegalna migracja ma również istotny wpływ na politykę wewnętrzną Polski. Temat migracji często staje się przedmiotem debaty publicznej i bywa wykorzystywany przez różne ugrupowania polityczne do budowania kapitału politycznego. Wzrost napięć społecznych, związanych z nielegalną migracją, może prowadzić do wzrostu poparcia dla partii politycznych o bardziej restrykcyjnych poglądach w tej kwestii, co z kolei wpływa na kształtowanie polityki migracyjnej kraju. Na arenie międzynarodowej, Polska jako członek Unii Europejskiej ma zobowiązania wynikające z unijnych polityk migracyjnych. Współpraca z innymi krajami członkowskimi oraz krajami trzecimi, jest kluczowa w zarządzaniu przepływami migracyjnymi¹¹. Kryzys migracyjny na granicy polsko-białoruskiej ukazał, jak ważne jest zacieśnianie współpracy międzynarodowej w zakresie zarządzania granicami, a także konieczność poszukiwania wspólnych rozwiązań w obliczu globalnych wyzwań migracyjnych¹².

Nielegalna migracja ma wieloaspektowy wpływ na bezpieczeństwo Polski. Obok bezpośrednich zagrożeń, takich jak terroryzm i przemyt, problem ten rodzi wyzwania związane z systemami opieki zdrowotnej i społecznej, integracją migrantów oraz polityką wewnętrzną i międzynarodową. Polska, będąc na linii frontu migracyjnego, musi podejmować skoordynowane działania zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym, aby skutecznie zarządzać migracją i minimalizować jej negatywne skutki. Tylko poprzez kompleksowe podejście, uwzględniające ochronę granic, respektowanie praw człowieka oraz skuteczne polityki integracyjne, można zapewnić stabilność i bezpieczeństwo kraju¹³.

Podsumowanie

Nielegalna migracja stanowi istotne wyzwanie dla bezpieczeństwa narodowego, szczególnie dla krajów położonych na szlakach migracyjnych, takich jak Polska. Zjawisko to niesie ze sobą liczne zagrożenia, w tym wzrost przestępczości, ryzyko epidemiczne, a także obciążenie systemów socjalnych i ekonomicznych. Analiza przedstawiona w tekście ukazuje, jak nielegalne przekraczanie granic wpływa na różne aspekty funkcjonowania państwa, podkreślając konieczność wzmocnienia kontroli granicznych oraz współpracy międzynarodowej w zakresie przeciwdziałania nielegalnej migracji.

Polska jako kraj graniczny Unii Europejskiej, szczególnie na wschodniej granicy, doświadcza intensyfikacji tego zjawiska, co wywołuje potrzebę wdrożenia

11 K. Chochowski, *Kryzys na granicy polsko-białoruskiej jako przejaw wojny hybrydowej. Aspekty administracyjno-prawne*, „Rocznik Nauk Społecznych”, t. 49, nr 4, 2021, s. 82–99.

12 M. Lorek, G. Wierzbicki, M. Więckiewicz, G. Surowiecki, *Migracja na granicy polsko-białoruskiej jako element wojny hybrydowej*, „Polityka i Społeczeństwo” 3(21), 2023, s. 183.

13 P. Waniek, D. Brażkiewicz, *Kryzys migracyjny na granicy polsko-białoruskiej*, [w:] Brażkiewicz D., Nowicka J., Ciekanowski Z., Elak L., (red.), „Współczesne wyzwania dla bezpieczeństwa państwa”, Wydawnictwo Im. Profesora Leszka J. Krzyżanowskiego, Warszawa 2023, s. 55.

skutecznych mechanizmów zapobiegawczych. Rząd podejmuje liczne działania w celu ochrony granic, jednak kluczowe pozostaje znalezienie równowagi pomiędzy zapewnieniem bezpieczeństwa a poszanowaniem praw człowieka.

Podjęte w tekście analizy wskazują na konieczność kompleksowego podejścia do problemu, uwzględniającego zarówno aspekty prewencyjne, jak i adaptacyjne. Istotne jest także zwiększenie świadomości społecznej na temat skali i konsekwencji nielegalnej migracji oraz rozwijanie współpracy z organizacjami międzynarodowymi, w celu skutecznego zarządzania tym zjawiskiem. Tylko poprzez zintegrowane i wielopoziomowe działania można zminimalizować negatywne skutki nielegalnej migracji i zapewnić bezpieczeństwo zarówno dla obywateli, jak i migrantów.

Bibliografia

1. Albuquerque R., Rozbrój K., *The migration crisis as a threat in the third decade of the 21st century in Poland*, "Security Forum", tom 8, nr 1, 2024.
2. Chochowski K., *Kryzys na granicy polsko-białoruskiej jako przejaw wojny hybrydowej. Aspekty administracyjno-prawne*, „Rocznik Nauk Społecznych”, t. 49, nr 4, 2021.
3. Lorek M., Wierzbicki G., Więckiewicz M., Surowiecki G., *Migracja na granicy polsko-białoruskiej jako element wojny hybrydowej*, „Polityka i Społeczeństwo” 3(21), 2023.
4. Maśloch P., *Globalizacja a współczesne wyzwania dla bezpieczeństwa – nielegalna migracja*, „Zeszyty naukowe AON”, nr 2 (103), 2016.
5. Młynek W., Pasternak K., Komenda A., *Nielegalna migracja w Polsce w latach 2015–2021*, „Zeszyty Naukowe Pro Publico Bono”, nr 1(1), 2022.
6. Mróz B., *The impact of migration threats on the internal security of the state*, "Journal of Modern Science" tom 2/33/2017.
7. Nowicka J., Żurawski S., Ciekankowski Z., *Frontex w systemie zarządzania bezpieczeństwem granic Unii Europejskiej*, „De Securitate et Defensione. O Bezpieczeństwie i Obronności”, tom 8, nr 2, 2022.
8. Raczyński R., *Wpływ migracji międzynarodowych na bezpieczeństwo wewnętrzne państwa*, „Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka”, nr 2, 2015.
9. Świerczyńska J., *The importance of border surveillance and border traffic control at The Eastern Border of The Republic of Poland to the cross-border security of The European Union*, "Central European Review Of Economics & Finance", tom 44 nr 3, 2023.
10. Śliwa Z., Olech A. K., *Wyzwania w kontekście migracji i kryzys na granicy polsko-białoruskiej*, „Wiedza Obronna”, tom 278, nr 1, 2022.
11. Waniek P., Brądkiewicz D., *Kryzys migracyjny na granicy polsko-białoruskiej*, [w:] Brądkiewicz D., Nowicka J., Ciekankowski Z., Elak L., (red.), „Współczesne wyzwania dla bezpieczeństwa państwa”, Wydawnictwo Im. Profesora Leszka J. Krzyżanowskiego, Warszawa 2023.
12. Wyrębek H., Błażejewska B., Zakrzewski R., *Migracje zagrożeniem bezpieczeństwa państwa*, Wydawnictwo Akademii Białskiej, Biała Podlaska 2022.
13. Żebrowski A., *Migracja zagrożeniem dla bezpieczeństwa wewnętrznego państwa*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Politologica”, nr 12, 2014.